

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“.

Štev. 10. Ljubljana, dne 1. oktobra 1909. XVII. tečaj.

PRIDI, JESEN!

Želel vígredi sem vedno
si spomladi,
ko vse ljubko se pomlaja
na livadi.

Ljubi bili mi poletja
vračí dneví
in škerjančkovi pod nebom
mili speví.

Še, jesen ti, pridi k meni
radodarno,
da obsije me i tvoje
lice žarno.

Tebe pa ni treba, zima
ti osorna,
ker je še brez pečke moja
koča borna.

Mokriški.

JESENSKA SLUTNJA.

Kaj da tam se s temne gore
megla dvigniti ne more;
kaj je res že tu jesen?

Kaj da v seči več ne kroži
pesmic kos bahati roži —
kaj je res že tu jesen?

Kaj da mi postala tiha
soba je, kot dom meniha;
kaj je res že tu jesen?

Bogumil Gorenjko.

KAJ NAS UČI PRATIKA?

11. Apostoli.

Marija: Povejte nam, babica, kateri so pa najimenitnejši svetniki v nebesih? Janko pravi, da apostoli, jaz pa trdim, da so sv. mučenci še imenitnejši, ker so prelili svojo nedolžno kri za našega Gospoda.

Babica: Na eno reč si pri svoji sodbi popolnoma pozabila. Na vsak način mora tu Jankova obveljati; saj so apostoli tudi mučenci, razen sv. Janeza so vsi umrli mučeniške smrti, pa tudi sv. Janez je bil kruto mučen, le da ga muke niso umorile, ker ga je Bog čudežno rešil.

Sicer nima to posebnega pomena, ako svetnike primerjamo po njih imenitnosti, saj so vsi neizmerno srečni v svoji blaženosti vsak po svoje. Vendar v nekem oziru je pa le koristno, če to storimo, ker jih laže in natančneje opazujemo. Saj tudi zvezde na nebu tem bolj čislamo, čim bolj si ogledujemo najlepše in najsvetlejše med njimi; veselimo se pa vseh, tudi najmanjših, ki s komaj še vidno lučico migljajo na jasnem nebu.

Za Marijo, kraljico vseh svetnikov, moramo gotovo najbolj častiti sv. Jožefa, ker je bil presrečen član sv. Družine. Potem pa brez skrbi stavimo na prvo mesto sv. apostole. Za to imamo več tehtnih vzrokov.

Izmed dobrih Izraelcev si jih je Jezus sam še posebej izbral kot najboljše. Bili so tako srečni, da so tri leta živeli v Jezusovi pričujočnosti; iz njegovih ust slišali božje nauke, od blizu gledali brezštevilna dela njegove vsemogočnosti in božje ljubezni. In kako jih je ljubil nebeški Učenik! Imenoval jih je svoje prijatelje in obljubil jim je veliko plačilo v nebesih.

Pokazali so pa apostoli tudi sami s svojim svetim življenjem, da so vredni Jezusove posebne ljubezni. S kolikim trdom so oznanjevali njegov božji nauk; koliko težav in bridkosti so prestali zavoljo njegovega imena in slednjič celo življenje darovali zanj.

Pomisliti moramo pa tudi to, da so apostoli bili naši prvi škofje in sv. Peter naš prvi papež. Sedanj

papež, sedanji škofje in mašniki imajo le tako svojo vzvišeno čast in oblast, ker so nasledniki sv. apostolov! Torej so apostoli tudi naši največji dobrotniki; brez njih bi ne imeli svete katoliške Cerkve, ki se ponosno imenuje apostolska, in ne njenih brezštevilnih dobrot. Zares veličasten je zbor svetih apostolov! Nekdaj so slovesno obhajali godove vseh apostolov, tako kakor še zdaj praznujemo god sv. Petra in Pavla, in so se že prejšnji dan s postom pripravljali na vsakega. Zdaj so apostolski godovi le soprazniki, a tudi to je opomin za nas, da imejmo posebno zaupanje do teh izvoljenih ljubljencev Jezusovih, svetih apostolov.

* * *

Sv. Frančišek. Svetnikov z imenom Frančišek je več; zato ima vsak še svoj poseben dostavek, da ga moremo ločiti od drugih. Sv. Frančišek, čigar god se obhaja dne 4. oktobra, ima navadno pridevek „Asiški“, po svojem rojstnem mestu Asizi na Laškem. Večkrat se pa tudi imenuje „Serafski“ zaradi svoje velike čistosti

in nedolžnosti, ki je bila Bogu tako zelo všeč, da mu je podelil nekoliko one prednosti, ki sta jo imela Adam in Eva pred grehom do živali in drugih stvari v naravi. Pristrčno je bilo njegovo vedenje do živali. Imenoval jih je svoje „bratce in sestrice“. Divje živali, pred katerimi navaden človek ni varen, mu niso prizadevale nič žalega, še dobrikale so se mu; druge plašne živalice, ki navadno beže pred ljudmi, se ga kar nič niso bale, marveč so od vseh strani dohajale k njemu in kazale veliko radost, če jih je detinsko preprosto nagovarjal in se poigraval z njimi.

„Serafski“ se imenuje tudi zaradi svoje izredno velike pobožnosti in goreče ljubezni do Jezusa. Tudi to serafsko pobožnost in gorečnost mu je Bog poplačal na nenavaden način: poslal mu je enake rane, kakor jih je sam imel in še po vstajenju ohranil na poveličanem telesu. Te rane so sicer zelo skelele, a svetniku so bile v veliko tolažbo in so mu v nevenljivo slavo in dokaz, kako tepe Bog onega, ki ga ljubi.

Ime „Serafski“ zasluži pa tudi zato, ker ni kar nič navezoval svojega srca na posvetne reči. Velikodušno se je odpovedal dedščini svojega bogatega očeta ter je ves čas živel ob miloščini, zato je pa tudi nad vse ljubil in častil uboštvo božjega Zveličarja, ki se je tako ganljivo razodevalo že ob njegovem rojstvu. Božične jaslice imajo v tem svoj pričetek.

Le to naj še pristavim, da se ne da popisati, koliko je ta svetnik že svetu koristil po onih plemenitih ljudeh, ki so po njegovem zgledu serafsko lepo živeli ali še žive v njegovem prvem, drugem in tretjem redu, po samostanih in med svetom.

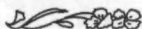
* * *

Sv. Gal je bil goreč misijonar, ki je okrog l. 600. razširjal sv. vero v Švici. Prišel je z več drugimi tovariši z Irskega in je nekaj časa ostal na Francoskem, potem pa se je zastalno nastanil v Švici ter tam ustanovil slavni samostan Šentgálen. In prav takrat, ko je s pobožnim tovarišem iskal primerne prostora za novi samostan,

se je prigodilo to-le. Že sta se bila s tovarišem odpravila k počitku, kar prilomasti dol po bregu medved in požre, kar je bilo še večerje pri ognju. Gal reče medvedu: „V imenu Gospoda Jezusa Kristusa ti zapovem, prinesi drv in nesi jih na žerjavico!“ Medved, poslušen svetnikovemu povelju, privleče drv in vrže na žerjavico. Za to mu da svetnik kos kruha z naročilom: „V imenu mojega Gospoda Jezusa Kristusa odstrani se s te doline; na gorovju smeš ostati, toda napadati ne smeš ne ljudi, ne njih črede!“

Vsled tega dogodka se slika sv. Gal z medvedom, ki nese hlod; ali pa je — kakor na naši pratiki — samo medved s hlodom, ker je ta dogodek tako značilen, da se takoj spomnimo sv. Gala, ki mu je Bog naklonil to čudežno dobroto.

CIGANI.

Že sem jih bil pozabil in sedaj mi zopet prihajajo v spomin. Ne vem, kako je to, da se mi kak dogodek iz zornih let tako živo povrne na misel, kakor bi ga doživel včeraj. No, vendar to ni čudno, saj so nam delali veliko preglavico ti cigani.

Ni tujca, ne popotnega človeka, ki bi meril svoj korak skozi našo vas. Kam neki. Za vasjo je konec ceste in le slabi, razorani od hudournikov, se razpletajo potje v temen gozd, kjer jih je konec.

Vendar je dohajalo dvoje vrst ljudi v našo vas. Na prvi pogled so se ločili prvi od drugih, v resnici pa so imeli oboji isti namen, namreč, da so prosjačili in tirjali od vaščanov. Prvi, v lepi obleki, so opominjali na neplačane davke, drugi, razcapani, so s silo jemali in izginjali kdovekam.

Komaj sem krenil prvih sedem korakov od hišnega praga, so me že strašili: „Beži, cigani gredo!“ In takrat niti vedel nisem, kaj je to, da nas strašijo z besedo „cigani“, vendar sem se zbal in stekel hitro nazaj v materino naročje.

* * *

Bilo je poletno popoldne, dan dela, težav in trpljenja. Vsi vaščani so šli na delo. Sami otroci smo bili doma. Na vasi smo se zbrali in igrali. Bili smo zamišljeni v svoje igranje, nihče ni mislil na kako nevarnost. Kar sikne sosedov Tonček, ki je bil najstarejši med nami: „Jej, cigani!“ V hipu smo se vsi ozrli doli po vasi in zbežali na polje k materam. Skrbno so nas izpraševale, kaj se je pripetilo, da smo tako prisopli, toda izvedele so malo. Jaz nisem videl drugega kakor belega konja, na njem mršavo postavo, za konjem pa druhal ženskih in otrok. Dva orjaška moža pa sta stopala pred kljusetom.

Tisti večer so kurili cigani v gozdu nad našo vasjo. Ciganke so dohajale doli v vas in brnjale prav po cigansko. Ako je dobila masti, je hotela še masla in mleka in moke. Bal sem se tistih žensk. Rujave

polti so bile, kuštravih las in v čudno pisani obleki. Nisem jih mogel gledati, skrtil sem se za materin predpasnik.

„Da bi nam le vasi ne zapalili,“ so dejali oče zvečer in vem, da niso brez skrbi zaspali. Čez noč so izginili cigani. Vaščani so se povpraševali, ali je komu kaj zmanjkalo. In nam otrokom so zapustili tak strah, da ni zlepa kateri sam ostal doma.

S časom smo vendar pozabili na cigane in zopet smo se shajali in igrali na vasi. Zmanjšal se je nam strah tudi zato, ker nam niso nič prizadejali oni cigani, dasi so bili videti zelo divji.

V resnici pa vendar ni bilo tako. Neko jesensko popoldne, ko smo bili zbrani na vasi, se pripelje v našo vas čuden voz. Saj to ni bil voz! To je bila hiša na kolesih in dvoje suhih kljuset jo je vleklo počasi dalje. Ko smo ugleдали to, smo zbežali naglo v našo hišo in se zaklenili notri, da smo lahko brez skrbi gledali skozi okno to čudno prikazen, ki se je ustavila sredi vasi. Ljudje, ki so se izkobacali iz zeleno-pobarvane hiše, so bili prav taki, kakor oni cigani zadnjič. Torej so to tudi cigani. Nizek, širokopleč cigan, ki je poganjal konje, je šel meni nič tebi nič v Klančarjeve svisli in prinesel svojim konjem detelje. Mali cigančki so splezali na sadno drevje in nenasitno obirali zrelo sadje. Šepava ciganka je lovila kokoš, a ji je srečno ušla pod skedenj. Neka ciganka, z otrokom v naročju, nas je opazila skozi okno in po vsej sili je hotela noter, a mi ji trdovratno nismo odklenili. Grozila nam je pod oknom, da nas bo vzel hudi duh.

Vaščanje so se jeli vračati z dela in z nekim strahom so gledali to cigansko nadlogo. Tudi naša mati so se vrnili in jim šele odklenili vrata. Smejali so se nam, da smo tako modro ravnali.

Ta ciganska družba je ostala menda cel teden v naši vasi in mi smo jih morali živiti radi ali neradi. Marsikaj je komu zmanjkalo v tem času, da sam ni vedel, kako. Mnogo pa je moral sam dati, ker se je bal ciganskih gróženj. Naposled so izginili ponoči in drugi dan smo slišali, da je izginil konj pri Brencetu na Ustju. Najbrže je šel s cigani. Ni ga dobil več nazaj.

Še ena družba ciganov je prišla v našo vas. Pozimi je bilo. Sami moški so bili. Ogrnjeni so bili z razdrapanimi plašči in noge so imeli povite v cunje. Igrali so na piščalke. Vaščani so jim radi darovali. Sprejemali so jih na gorko. Jaz nisem verjel, da bi bili to cigani, a naš oče so neomajno trdili, da so! No res, bili so rjave polti, kuštravih, črnih las in govorili so kakor prejšnji cigani. So že morali biti.

Teh ciganov se nismo bali, saj so bili pošteni, prijazni in služili so si kruh, čeprav na zelo lahek način. Eden starejših je bil zelo prijazen z otroki. Prijel je katerega in si ga posadil na koleno ter ga tresel, kakor bi jahal konja. Najbolj smo občudovali najmlajšega. Ni bil mnogo večji od nas. A piskal je z godci na piščal in zavidali smo ga za to umetnost. Škoda dečka! Tako žive oči je imel, pa bo potoval po svetu do smrti. Kaj hočemo! Kakor v tovariših, tako je tudi v njem ciganska kri.

Mokriški.

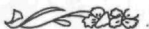
JAZ PA POJDEM V TIHE GAJE.

Jaz pa pojdem v tihe gaje,
kjer se komaj list zamaje
v lahnem dihu vetrca.

Jaz pa pojdem v širno polje,
kjer prepeva dobre volje
moj škrjanček pesmice.

Tam o gajih bom domačih,
tam o poljih bom domačih
pel vesele pesmice . . .

Bogumil Gorenjko.

KADAR NA VEČER . . .

Kadar na večer
tih priplava mir
v mojo sobico,
takrat splavajo
moje sanjice
tja pod tihi krov
tja domov . . .

Pogovarjajo
tam se z mamico
o mladostnih dneh,
ko je rajski smeh
v srcu stanoval,
ko je jasni maj
v duši kraljeval . . .

Bogumil Gorenjko.

ZAKAJ BI NE BILI VESELI?

Kot korov angelskih devet,
devet se nas je zbralo spet,
pa vsi, pa vsi smo rožnih lic,
enakih nima gaj cvetlic.

In vsak vesel, veseli vsi,
pa saj drugače moči ni:
ko vsi, ko vsi smo tam doma,
kjer vse se smeje in smehlja.

Kdor rad bi bil vesel takò,
srca je treba mu samo —
nedolžnega kot beli cvet,
kot korov angelskih devet.

S. S.

KAKO JE GOLOB LOVIL POLHE.

Kdo ne pozna Goloba? Majhen možiček je; na kratkih, malo krivih nogah nasajen; gleda hudomušno in šegavo in vedno kaže zobe izmed sivih brk. Na glasu je, da zna najbolje loviti polhe, ne le samo v rojstni vasici Danah, ampak po celi fari.

Jesensko deževno popoldne je bilo. Golob pa je govoril samprisebi: „Golob, jesen je prišla. Polhom se je nagostila dlaka, in zredili so se. Zakaj jih ne greš loviti? Čez dve sto si jih ujel lani. Letos bo morda še bolje. Žir je dobro obrodil, bukev je tudi dosti v Sovinih gozdih. — He, pa pojdimo!“

Tako je govoril Golob sam s seboj, šel na izbo in privlekel dol škatlje-samostrine, da jih pregleda in popravi. Usede se sredi veže na nizek stolec, vzame iz žepa velik pipec in začne svoje delo. Tukaj poostri klinček, kamor natakne suho hruško ali želod; pri oni pa manjka žebliček pri peresu.

„Jurček,“ pokliče nato.

„Kaj je, stric,“ priteče Jurček iz hiše.

„Daj, daj, prinesi kladivo in klešče pa par žebličkov!“

Brž steče Jurček v čumnato, vzame izpod omare kladivo in klešče in žebličke iz miznice in prinese vse stricu.

„Kaj boste šli polhe loviti, stric? Ali me boste vzeli s seboj?“ vpraša Jurček.

„Si še premajhen, Jurček. Veš, ponoči je mraz v gori!“

„Pa vas ni nič strah, stric?“

„He, kaj me bo strah? Tebe bi že bilo seveda, ki si še majhen. No tudi meni je včasih malo dolgčas, če sem sam v gori. Pa si napalim vivček, ali pa malo zadremujem pri ognju.“ — „Jurček, ali greš v hosto po malo želoda? Kakih trideset jih vsaj prinesi! Pa lepih naberi!“ zopet veli stric.

Jurček vzame iz zapečka rožasto ruto in gre v hosto. Stric Golob pa popravlja medtem še ostale

škatlje. Ravno zadnjo popravlja — pero se je bilo nekaj izkrivilo — ko pride Jurček z želodom.

„No si že priden, Jurček,“ se nasmeje stric zadovoljno, ko zagleda želod. „Zdaj pa pojdi in prinesi iz omare laškega olja.“

Brž uboga Jurček. Stric pa nareže vsak želod čez sredo, ga namaže malo z oljem in ga natakne na ostro leseno špičko v vsaki škatlji.

S tem je priprava končana.

* * *

Drugi dan je bil lep, kakor jih je malo v jeseni. Precej opoldne se odpravi Golob na lov. Gre v kaščo, odreže kos slanine in ga zavije v papir, v drugi papir pa pest soli in iz kleti še vzame deset krompirjev. Vse to zavije v veliko rdečo ruto. Nato vzame iz omare steklenico in gre k Štefenjaku po posodico boljše pijače in po „pakeljic“ tobaka. Tudi kupi za dva groša belega kruha, ker koruzin je trd, on je pa že star in ima slabe zobe.

Nato si naveže škatlje-samostrine čez ramo, vzame culo, vtakne še krivček za škornjico in mimo hleva gredoč vzame iz njega še svetilko.

Tako je odpravljen Golob in ves obložen krene v bukovo goro, v Sovine gozde.

Ko pride do tistega križa, kjer je lani ubila smreka starega Kropivca, se Golob odkrije in pomoli par očenašev, nato pa odide še par korakov dalje.

Pod košato bukvo vrže culo na tla, si odpaše škatlje-samostrine in malo posedi.

Vzame iz žepa vivček in mehur s tobakom, nabaše in našge.

Pregleda še škatlje, vsako po vrsti, nato pa se odpravi nastavljat. Poišče košato bukev, „ta bo pa dobra,“ zamrmra, odseka dolg prot, ga obreže, ošpiči na enem koncu in natakne nanj samostrino in jo previdno obesi na vejo. Tako hodi od bukve do bukve, včasih se mu sproži samostrina, ko jo je že obesil, zamrmra in jo mora nastavljati iznova.

Ko zaide solnce, je nastavlil že vseh trideset škatelj. „Čast Bogu,“ vzdihne in se odpravi nazaj k culi.

Naloži veliko grmado, privleče še drv, nato pa leže in spet zapali vivček.

Ko se zmračí, pa zažge gromado; zaprasketajo suhe smrekove veje, in dim se dviga v velikih vijugah. Golob pa kadi in misli, kako se bo kaj obnesla prva letošnja lov . . .

Lepa noč se je naredila. Nebroj zvezdic gleda z neba, med njimi luna kakor kraljica. Včasih zaveje hladan vetrec, da zašepetajo bukve in smreke v vrhovih. Začuje se sikanje polhov, nekje otožno zauka sova.

Golob pa še vedno sedi na štoru in misli. Misli na pravljice in na bajke, ki se tolikokrat pripovedujejo med polharji: kako prižene škrat polno čredo polhov; kako premoti čarovnica polharja, da nastavi na napačno drevo; kako ga slepari volkodlak, da ne more najti škatelj. Vsega tega se spominja stric Golob, in nekako tesno mu je pri srcu.

Razkoplje žerjavico in vsadi krompir. Lepo skrbno ga zasuje z žerjavico, na drugo stran pa naloži še drv in svetel ogenj razsvetli dolinico, ponočno stanovanje Golobovo.

Golob pogleda na zvezde. Voz je ravno sredi neba. „Kake polnoči bo,“ zamrmra, „pogledat grem!“ Nažge svetilko in gre gledat, če se je kaj ujelo.

Prva škatlja je prazna. Druga prazna. „V tretje gre rado, še tretja bo prazna,“ zamrmra in že obupava, da bo kaj ujel. No, pa v tretji je visel tolst polh. Urno ga sname in nastavi iznova. Tako hodi od bukve do bukve, kamor je bil nastavljen. Ujelo se jih je štirinajst. Zadovoljno se vrne Golob k ognju, odkoplje krompir, razlomi vsakega čez sredo, da se malo ohladi, vzame iz cule sol in slanino, in začne se polnočno kosilo.

Ko se Golob malo okrepča, se zlekne ob ognju in zadremlje.

Ogenj pojema, Golob pa dremlje in sanja, da je ujel sto polhov. Kar naenkrat pa ga zbudi pokanje dračja — nekaj je lomastilo proti njemu.

Golob se prestraši, plane pokoncu — „morda je medved,“ zamrmra in kar — zbeži. Ono „nekaj“ pa za njim! Vedno huje teče Golob, pot mu že stopa na

čelo, a ono še vedno za njim. Že priteče Golob na njive, že pride na domači vrt. „Tu pa počakam, naj bo, kar hoče,“ si misli, pograbi velik kol, da počaka gosta.

Pa kako se zasmeye, ko se obrne in vidi, da je za njim njegov prijatelj, stari polhar, Čehaj.

„Tristo pipcev, kaj si ti!? Jaz sem pa bežal za žive in mrtve!“

„Ogenj sem videl,“ pripoveduje Čehaj, „pa sem šel gledat, kdo bi bil. Ko si pa bežal, sem bil pa radoveden, kdo je, sem jo pa še jaz udrl za tabo.“

„Jaz sem pa mislil, da lomasti medved, ha, ha.“

Smejala sta se možička, nato pa šla spet oba v Sovine gozde pogledat, kako se je kaj obnesla lov. Golob jih je ujel še sedemnajst, Čehaj pa dvajset.

Bogumil Gorenjko.

SOLNCE TONE ZA GORICE . . .

Solnce tone za gorice,
zadnji žarek vrh gore
vije se, kot bi ne moglo
ločiti se še od nje.

Ptica v gozdu potihuje,
vetrič v grmu šepeta,
petje se pastircev čuje,
pesem vmes ženjic s polja.

Trudna je narava cela
in izmučen je zemljan.
Blagoslovi, Bog, mu dela,
da ves trud ne bo zamán!

Mokriški.

TOMAŽINOV TRIJE.

V žarečem solncu so stali otroci. Bili so Tomažinovi. Najmlajši, Jakec, je mahal z rokami po zraku, hoteč uloviti muho, ki mu je nagajala venomer in brenče letala okrog njega. Njegovi sestri, Minka in Anica, pa sta gledali metulja, gugajočega se nad belo marjetico.

Nabrali so bili vsi trije že velik šop cvetic. Vroče jim je bilo, pa so odpočivali.

Jakcu se ni posrečilo, ujeti muho. Nejevoljen je bil, pa je podrezal Anico in ji dejal, naj gredo domov. In šli so. — Nobenega ni bilo doma v sobi. Starši so bili odšli k teti, dekla pa je pomivala posodo. Pa si izmisli Minka:

»Vesta kaj, igravimo se »prodajalno«. Jaz bom gospa; Jakec bo moj pomočnik; ti, Anica, boš pa hodila kupovat.«

»Dobro, to je pa res dobro,« se odzoveta Anica in Jakec. — »Ali, Minka,« reče Anica, »kje pa bomo dobili reči, da jih bomo prodajali?«

»O, kje neki,« odgovori prebrisana, a včasih malo lažniva Minka. »Pojdi v kuhinjo pa reci dekli, naj gre na vrt, češ, da jo nekdo čaka. Medtem, ko bo šla ona na vrt, pa mi vzamemo iz omare, kar potrebujemo, in jo spet zaklenemo.«

»Ti, Minka, ti si pa res prava! Pa saj nimamo ključa od omare.«

»O, poglej, dekla ga ima vedno zraven omare; že vem, kje. Torej tako bodi! Anica, ti pojdi v kuhinjo in prinesi potrebno.«

»O, ne, jaz že ne; bojim se,« reče Anica, ki je bila resnicoljubna.

»Oh, kako si strahopetna, grem pa sama. Vidva pa pripravita prodajalno.«

Res, šla je Minka v kuhinjo. Posrečilo se ji je izvabiti deklo na vrt; ona pa je hitro vzela vse potrebno iz omare, še celo olja in petroleja ni pozabila. Sladkorja in kave pa še posebno ne. — Hitro je zaprla omaro, zakaj dekla je že prihajala iz vrta. — Kregala se je, da ni bilo nikogar na vrtu. Pa saj jo je bila soseda že večkrat nalašč poklicala na vrt in se potem skrila. Ni imela torej dekla nobenega suma na Minko.

Ta je bila brž v sobi. Razložila je po tleh, po mizi in po stolah, kar je prinesla, in Anica je prišla kupovat.

»Dober dan, gospa,« je dejala, »prosim kave in sladkorja in olja.«

Jakec se je muzal in smejal, ker je rekla Anica Minki »gospa«. Toda on kot »pomočnik«, je jel brž

nalivati olja v steklenico. Pa neroden je bil ta Jakec. Vse je šlo po tleh.

O, to sta bili v strahu Anica in Minka! Posebno pa še Minka, ker je bila pravzaprav ona vzrok vsemu. Jakcu pa je šlo kar na jok.

»Kaj bo pa zdaj, Minka? — Glej, preproge so vse polite! — O, kaj bo rekla mama?«

»Pojdi no, Anica, pobriši brž, jaz nesem pa tole v kuhinjo in — —«

Ni mogla izpregovoriti Minka, ko že ugleda mamo, ki je stopila medtem hitro v sobo.

»Taki ste torej —,« reče mama, strogo pogleda vse tri in jim velí pospraviti.

* * *

Ej, drugi dan so bili pa potrti vsi trije! — Dobili so kazen — največjo seveda Minka. Kazen za škodo in laž.

Nikdar več se potem niso igrali »prodajalne« brez mamine ali deklina vednosti. Lagala tudi ni Minka nikdar več. Igrali so se zatem najrajši zunaj s cveticami. Veselili so se lepega solnca in lovili krasne metulje. Ali pa so tekali in se lovili po vrtu.

Kmetova.

KAPLJICA VODE.

Kapljica vode je padla iz oblaka v morje. „Ah,“ je vzdihnila, „kaj sem jaz med to nešteto, nepregledno množico! Nič, še manj ko nič?“

To je slišala školjka, se odprla ter požrla ponizno kapljico. V njej se je pretvorila v dragocen biser, ki se sedaj blesti v kroni perzijskega vladarja lepše, kakor vsi drugi biseri.

— c —

SRAKA IN MLADIČI.

Basen.

V visokem in gostem grmovju je zgradila sraka svoje gnezdo. Da bi bili mladiči varni pred orlovim očesom, je napravila nad njimi še streho iz dračja.

Srakino veselje je rastlo dan za dnem, čimvečji so bili mladiči. Rada je posedala ob gnezdu in ponosno mahaje z dolgim repom regetala na vse grlo . . .

Nizko nad gnezdo je priplul orel. Strepal je s perutnicama in zvedavo povisel v zraku. Pa se je zaprašil tja, odkoder je bilo čuti regetanje.

Preplašena sraka je zbežala, a mladiči so prišli v orlove kremplje . . .

Vsa dobra dejanja staršev pokvari često njih nepremišljeno govoričenje.

Zvonimir Masle.

V OKTOBRU.

Otrok:

Pred zimo lastovke bežijo . . .
Povejte, mamka, kam letijo!

Mati:

Na jug nesó jih perutnice,
tam vedno sije vesne lice,
tam vedno, sin, dehtë cvetice.

Otrok:

Kaj tamkaj vedno pomlad sije?
Kaj tamkaj burja nič ne brije?

Mati:

Tam, sín, je maja doba večna,
pomladi večne doba srečna!
Tja v južni zdaj letijo raj —
na pomlad zopet z domovino
se ljubo vrnejo nazaj.

Otrok:

Oj mamka, če bi perutničke
imeli mi, kot lastavičke,
zleteli bi na južne gaje,
tja daleč z njimi v južne raje! —
Molimo, da nam Bog da perut-
ničke!

Mati:

Oj sinko, lepše perutničke
nam dal bo Bog, kot lastavičke
jih imajo zdaj.
Tokrat bo to,
ko nas pokliče v lepši raj,
kakor je zemski južni raj,
Tjagor v nebo.

Bogumil Gorenjko.

Kratkočasnice.

1. **Čudodelna moč telovadbe.** „Ti prijatelj, moraš telovaditi, ti si premršav; telovadi, da se porediš!“ — „Oh, jaz sem pa predebel; kaj naj pa jaz delam?“ — „Telovadi, da izhujšaš!“

2. **Vljudnost.** A: „Sinoči se mi je sanjalo o tebi.“ — B: „Hvala lepa za to prijaznost, bom že skrbel, da ti drevi povrnem.“

3. A: „Prosim, s kom mi je čast govoriti?“ — B: „Z mano.“ J. K.

4. **Uradnik zavarovalnice** kmetu: „Kako visoko hočete hišo zavarovati?“ — Kmet: „Do dimnika.“ J. K.

5. **Jurče** opisujoč mesto: „Hiše stoje tako na kupu, da bi se še mimo ne moglo iti, ko bi ne bilo ulic vmes.“ J. K.

Odgonetka zastavice v št. 9.

Kopriva (trn).

Prav so uganili: Fon Ivo, prvošolec v Celju, Roš Franjo, dijak v Celju; Štelcar Josip, sluga kn. škof. pisarne v Mariboru; Zacherl Minka, Slavka in Franček v Ljutomeru; Gruden Ivan, Retje pri Vel. Laščah; Kramar Anton v Mateni pri Igu; Porekar Ciril in Viktor, učenca na Humu pri Ormožu; Mercina Roza v Zgornjem Kašlju; Piano Anica, Trobej Ilka, Knapič Mar., Svetec Beti, Vrečko Marica in Cilka, Erhartič Milena, Presker Marija, Ježovnik Pavla, Raih Julijana, Jurgl Ant., Marinc Mimika, Počan Mar., Nodus Ida, Volčanšek Julči in Karnjovšek Dragica, učenke VIII. razr. pri čč. šolskih sestrah v Celju. Schweiger Mici, učenka V. razreda v Brežicah.

Odgovor na šaljivo vprašanje št. 9.

Danes je solnce vzhajalo, pa še ni zašlo.

Prav so odgovorili: Štelcar Josip, sluga kn. škof. pisarne v Mariboru; Zacherl Minka, Slavka in Franček v Ljutomeru; Kramar Anton v Mateni pri Igu; Porekar Ciril in Viktor, učenca na Humu pri Ormožu; Mercina Roza v Zgornjem Kašlju; Piano Anica, Trobej Ilka, Knapič Mar., Svetec Beti, Vrečko Marica in Cilka, Erhartič Milena, Presker Mar., Ježovnik Pavla, Raih Julijana, Jurgl Ant., Marinc Mimika, Počan Mar., Nodus Ida, Volčanšek Julči in Karnjovšek Dragica, učenke VIII. razr. pri čč. šolskih sestrah v Celju; Schweiger Mici, učenka V. razr. v Brežicah.